

Terrorismens svarta bok

av Lars Wedin

TITEL:

Le dossier noir du terrorisme. La guerre moderne selon Sun Tzu.

FÖRFATTARE:

Hugues Eudeline

FÖRLAG:

L'esprit du temps, Le Bouscat, 2014.

TERRORISMENS SVARTA BOK är en politisk, strategisk och taktisk analys av terrorismen som fenomen. Det kan direkt sägas att boken är ett måste för var och en som intresserar sig för detta viktiga ämne.

Författaren, Hugues Eudeline, är pensionerad kommandör – ubåtsofficer – doktor i historia och korresponderande ledamot av Kungl. Örlogsmannasällskapet. Bokens huvudtes är att terrorismen är en form av krig med absoluta eller obegränsade mål, som utnyttjar alla tillgängliga medel och som inte har någon begränsning i tid. Det finns en mängd olika terrororganisationer med olika former av rekrytering, finansiering och organisatorisk mognad. Målen är ofta svåra att precisera eftersom effekterna av terrorhandlingar ofta inte har en direkt koppling till dessa. Mot denna bakgrund formulerar författaren följande definition av terrorismen:

Samförstånd, förberedelse, finansiering, desinformation, hot om samt utövande av våld i syfte att långsiktigt destabilisera den allmänna opinionen för att därigenom utöva press på den politiska makten och uppnå politiska mål.

Självklart ges den islamistiska terrorismen en stor plats men boken tar upp ett mycket bredare spektrum än så, som de tamilska tigrarna, attacken i Norge 2011, Oklahoma City 1995 etc. Inte minst intressant är att författaren ingående diskuterar terrorismen på den maritima arenan.

Bokens huvuddel upptas av en ingående analys av terrorismen som strategiskt fenomen och därefter som taktiskt sådant. Slutligen kommer en uppsummering av hitillsvarande erfarenheter och hur de har påverkat ländernas försvarsmakter.

Den strategiska terrorismens huvudmål är ett lands eller regions ekonomi och sociala struktur. Huvudmålet är de globala och regionala flödena:

- Av personer – vilket huvudsakligen sker med flyg;
- Av varor – vilket huvudsakligen utförs med fartyg;
- Av information – vilket till 99 % utnyttjar undervattenskablar.

Eudeline ger följande definition:

Strategisk terrorism: hot om och genomförande av våldsamma aktioner i syfte till att

desorganisera infrastruktur och störa flöden för att därigenom skapa en latent ekonomisk och social osäkerhet. Denna syftar i sin tur till destabilisera befolkningen och därigenom nå de politiska målen.

När detta skrevs var Al Qaida den enda organisationen som kunde utföra sådana dåd på global nivå. Detta förefaller inte längre vara sant – för tillfället. Det ”bästa” exemplet på en terroristattacker på strategisk nivå är ”11 september” 2001. Al Qaida skall ha investerat 500 000 dollars – resultatet blev en global kostnad på totalt mellan 500 och 1000 miljarder dollars samt förlust av 200 000 arbetstillfällen.

Den taktiska terrorismen utgörs av den ”vardagliga” terrorismen som nästan dagligen utgör stoff för nyhetsredaktioner världen över. Eudeline urskiljer här fem ”familjer” av taktisk terrorism:

1. Anfall mot oförsvarade mål, som syftar till att ”marknadsföra” gruppen och dess ”strid”; genom att bli förklarad som ”fiende” av berörda stater och medier får gruppen större politisk betydelse;
2. Anfall mot specifika mål, som syftar till att eliminera farliga motståndare (politiker, militärer, diplomater...);
3. Specialoperationer som innebär attack mot statens grundfunktioner och där-

med försvarar denna; här finns en oskarp gräns mellan terrorism och guerillakrigföring.

4. Operationer som syftar till att skrämja respektive att skapa anhängare. Detta är den vanligaste typen av operation.
5. Operationer som syftar till att stärka gruppens logistik och ekonomi; gränsen mot kriminalitet är här högst oskarp.

I det avslutande kapitlet diskuteras bland annat terrorismens framtid och kostnader. Det allt större globala beroendet av sjöfart gör att denna näring sannolikt blir särskilt utsatt i framtiden. Detsamma kan sägas om cyberrymden där stora värden står på spel. Terrorismen har, bland annat genom att tvinga fram operationer som den i Afghanistan, också fått stora humanitära konsekvenser samtidigt som dessa operationer är mycket dyrbara i såväl människoliv som direkt militära kostnader. Men terrorismen är här för att stanna, om än i nya former. Den är en del av dagens krigföring.

Boken innehåller en imponerande mängd fakta och statistik om aktuella grupper och genomförda terroristattacker.

Recensenten är kommandör, Directeur des études vid Institut Français d'Analyse Stratégique och ledamot av KKrVA.